

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 stycznia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, II Wydział Karny, w składzie:

Przewodniczący:	SSA Piotr Feliniak (spr.)
Sędziowie:	SA Jarosław Papis SO del. Sławomir Wlazło
Protokolant:	sekr. sądowy Łukasz Szymczyk

przy udziale J. S., Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej w Łodzi

po rozpoznaniu w dniu 10 stycznia 2013 r.

sprawy **R. F.**

oskarżonego z art. 226 §3 kk w zw. z art. 12 kk; art. 135 §2 kk w zw. z art. 12 kk; art. 270 §1 kk w zw. z art. 12 kk;

na skutek apelacji wniesionych przez prokuratora i obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Piotrkowie Tryb.

z dnia 14 września 2012 r., sygn. akt III K 56/12

na podstawie art. 437 kpk, art. 438 pkt 3 kpk i art. 624 §1 kpk oraz art. 632 kpk

1) zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

- uchyla orzeczenie o karze łącznej,
- eliminuje z opisu czynu przypisanego w pkt 2 opublikowanie na stronie internetowej plików o nazwie (...)i (...) i na podstawie art. 1 §2 kk w związku z art. 17 §1 pkt 3 kpk postępowanie umarza, koszty procesu w tym zakresie przejmując na rachunek Skarbu Państwa,
- obniża karę ograniczenia wolności orzeczoną za czyn przypisany w pkt 3 do 6 (sześciu) miesięcy;

2) utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok w pozostałej części, uznając apelację prokuratora za oczywiście bezzasadną;

3) na podstawie art. 85 kk i art. 86 §1 i 3 kk orzeka jedną karę łączną za czyny przypisane w pkt 3 i 4 i wymierza oskarżonemu 1 (jeden) rok ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 (trzydziestu) godzin w stosunku miesięcznym;

4) zwalnia oskarżonego od kosztów związanych z postępowaniem odwoławczym.

UZASADNIENIE

Prokurator oskarżył **R. F.** o to, że:

I. w okresie od 8 lipca 2010 roku do 9 lipca 2010 roku w T., województwa (...) działając w wykonaniu z góry powziętego zamiaru i w krótkich odstępach czasu będąc administratorem strony internetowej (...) posiadającym wyłącznie uprawnienia do publikowania na niej treści, znieważył publicznie konstytucyjny organ (...) w ten sposób, że opublikował na stronie internetowej (...) plik o nazwie (...) znajdujący się w lokalizacji (...) będący przetworzonym zdjęciem przedstawiającym wizerunek (...) w sytuacji, kiedy przystawia on wiertarkę do swojej skroni oraz plik o nazwie (...) znajdujący się w lokalizacji (...) będący przetworzonym zdjęciem przedstawiającym wizerunek (...) ubranego w szlafrok i wiszącego w szafie ubraniowej, tj. o przestępstwo z art. 226 § 3 kk w zw. z art. 12 kk,

II. w okresie od 8 sierpnia 2010 roku do 23 listopada 2010 roku w T., województwa (...) działając w wykonaniu z góry powziętego zamiaru i w krótkich odstępach czasu będąc administratorem strony internetowej www.antykomor.pl posiadającym wyłącznie uprawnienia do publikowania na niej treści, znieważył publicznie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Bronisława Komorowskiego w ten sposób, że opublikował na stronie internetowej (...) pliki o nazwach (...) znajdujący się w lokalizacji (...) znajdujący się w lokalizacji (...) oraz (...) znajdujący się w lokalizacji (...), będące przetworzonymi zdjęciami, z których pierwsze i drugie przedstawiało Bronisława Komorowskiego w sytuacji wskazującej na jego udział w czynnościach seksualnych, zaś trzecie przedstawiało Bronisława Komorowskiego w miejscu publicznym z przewieszoną przez szyję tablicą zawierającą wulgarne i obelżywe - odnoszące się do jego osoby - sformułowanie w języku angielskim, a ponadto opublikował na wskazanej stronie internetowej pliki o nazwie (...) oraz (...) będące gramami komputerowymi, których treścią było oddawanie strzałów z broni palnej do wizerunków Bronisława Komorowskiego, tj. o przestępstwo z art. 135 § 2 kk w zw. z art. 12 kk,

III. w okresie od 8 listopada 2007 roku do 4 sierpnia 2008 roku w T., województwa (...) oraz W. działając w wykonaniu z góry powziętego zamiaru i w krótkich odstępach czasu w celu użycia za autentyczny przerobił dokument w postaci legitymacji studenckiej (...) z dnia 8 listopada 2007 roku, numer albumu (...) wydanej dla R. F. w ten sposób, iż naniósł na legitymację treść w postaci znaczników hologramów potwierdzających ważność tego dokumentu do dnia 31 marca 2007 roku, 31 października 2007 roku oraz 31 października 2008 roku używając następnie tak przerobionego dokumentu przez przedłożenie za pośrednictwem poczty elektronicznej w dniu 4 sierpnia 2008 roku jego skanograficznego odwzorowania spółce z ograniczoną odpowiedzialnością (...) z siedzibą w W., tj. o przestępstwo z art. 270 § 1 kk w zw. z art. 12 kk,

IV. w okresie od 10 lutego 2010 roku do 29 marca 2010 roku w T. oraz P., województwa (...) działając w wykonaniu z góry powziętego zamiaru i w krótkich odstępach czasu w celu użycia za autentyczne podrobił dokumenty w postaci skierowania do szpitala z dnia 28 stycznia 2010 roku, skierowania na leczenie uzdrowiskowe nr ewidencyjny (...) oraz zaświadczenia lekarskiego z dnia 19 lutego 2010 roku dotyczące swojego stanu zdrowia w ten sposób, że wypełnił pismem ręcznym formularze wskazanych dokumentów nanosząc na nie odciski pieczęci nagłówkowej Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej (...), a ponadto naniósł na skierowanie do szpitala i zaświadczenie lekarskie pieczęci imienne doktora medycyny C. J. wraz z parafami, po czym tak podrobionych dokumentów użył przedkładając w dniu 29 marca 2010 roku ich kserokopie wraz z podaniem o anulowanie skreślenia z listy studentów (...) J. K. w K. Filia w P. w sekretariacie Wydziału (...) (...) J. K. w K. Filia w P., tj. o przestępstwo z art. 270 § 1 kk w zw. z art. 12 kk;

V. w dniu 5 lipca 2010 roku w K. w celu dokonania w firmie (...) .pl sp. z o.o. rejestracji domeny antykomor.pl posłużył się dokumentem stwierdzającym tożsamość innej osoby - dowodem tożsamości J. F., serii (...) wydanym przez Prezydenta Miasta T. w dniu 27 lipca 2006 roku przesyłając kopię dowodu do podmiotu (...) z komputera o adresie (...), tj. o przestępstwo z art. 275 § 1 kk.

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim, z dnia 14 września 2012 roku, w sprawie III K 56/12:

- 1) uniewinniono oskarżonego R. F. od popełnienia czynu zarzucanego mu w punkcie I aktu oskarżenia,
- 2) oskarżonego R. F. uznano za winnego popełnienia czynu zarzucanego w punkcie II aktu oskarżenia, który wyczerpuje dyspozycję art. 135 § 2 kk w zw. z art. 12 kk i za to, na podstawie art. 135 § 2 kle w zw. z art. 58 § 3 kk wymierzono mu karę 10 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym,
- 3) w miejsce czynu zarzucanego w punkcie III aktu oskarżenia R. F. uznano za winnego tego, że w dniu 4 sierpnia 2008 roku w T., województwa (...) w celu użycia za autentyczny podrobił dokument w postaci kserokopii własnej legitymacji studenckiej (...) z dnia 8 listopada 2007 roku, numer albumu (...) wydanej dla R. F. w ten sposób, iż będąc stroną umowy cywilnoprawnej zobowiązaną do okazania zleceniodawcy, tj. spółce z o.o. (...) z siedzibą w W., aktualnej legitymacji studenckiej, wykonał skany dwóch stron różnych legitymacji studenckich, z których pierwszy stanowił odwzorowanie autentycznego, ale ważnego jedynie w okresie od 13 grudnia 2007 roku do dnia 31 marca 2008 roku dokumentu zawierającego dane osobowe R. F., a drugi stanowił odwzorowanie rewersu legitymacji studenckiej innej osoby, opatrzony hologramami ważności stwierdzającymi aktualność legitymacji w okresie od 31 marca 2007 roku do dnia 31 października 2008 roku, po czym w/w skany przesłał pocztą elektroniczną do zleceniodawcy, jako kserokopię autentycznego dokumentu stanowiącego podstawę ustalenia obowiązków w zakresie ubezpieczeń społecznych, a wynikających ze statusu studenta i za tak przypisany występek wyczerpujący dyspozycję art. 270 § 1 kk, na podstawie art. 270 § 1 kk wymierzono mu karę 10 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym,
- 4) oskarżonego R. F. uznano za winnego popełnienia czynu zarzucanego w punkcie IV aktu oskarżenia, który wyczerpuje dyspozycję art. art. 270 § 1 kk w zw. z art. 12 kk i za to na podstawie art. 270 § 1 kk wymierzono mu karę 10 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym,
- 5) na podstawie art. 85 kk, art. 86 § 1 i § 3 kk jednostkowe kary ograniczenia wolności orzeczone w pkt 2, 3 i 4 wyroku połączono i wymierzono oskarżonemu R. F. karę łączną roku i 3 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 40 godzin w stosunku miesięcznym,
- 6) na podstawie art. 17 § 1 pkt 3 kpk w zw. z art. 1 § 2 kk umorzono postępowanie karne w zakresie czynu zarzucanego w punkcie V aktu oskarżenia,
- 7) zasądzono od oskarżonego R. F. na rzecz Skarbu Państwa zwrot kosztów postępowania w części wynoszącej 3.000 złotych, zaś w pozostałej części zwolniono go od kosztów postępowania przejmując je na rachunek Skarbu Państwa (wyrok k. 1047-1049).

Apelacje od powyższego wyroku złożyli obrońca oskarżonego i prokurator.

Obrońca oskarżonego wyrok zaskarżył w części, na korzyść oskarżonego, a mianowicie:

- 1) W punkcie II wyroku w zakresie w jakim uznano oskarżonego R. F. winnym popełnienia przestępstwa z art. 135 § 2 lek w zw. z art. 12 kle, jak również w zakresie wymierzonej oskarżonemu karu;
- 2) W punkcie III wyroku w zakresie w jakim uznano oskarżonego R. F. winnym popełnienia przestępstwa z art. 270 § 1 kk w zw. z art. 12 kk, jak również w zakresie wymierzonej oskarżonemu kary;
- 3) W punkcie IV wyroku w zakresie wymierzonej oskarżonemu R. F. kary 10 miesięcy ograniczenia z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym.

Na podstawie art. 438 kpk zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

- 1) Obrazę przepisów postępowania, w zakresie mającym istotny wpływ na treść zapadłego orzeczenia, tj.;

art. 2 § 1 pkt 1 i 2, art. 4, art. 5 § 2, art. 6, art. 7, art. 92, art. 167, art. 170 § 1 pkt 2,5, art. 410, art. 424 § 1 pkt 1 kpk, poprzez:

a) brak należytej oceny dowodów i ich pominięcie co pozbawiało skarżonego prawa do obrony, gdyż złożone wnioski dowodowe w tym o przesłuchanie osób, które przesłały zdjęcia i gry komputerowe, pozwalały na zobrazowanie świadomości prawnej oskarżonego, ustalenie motywu jego działania, winy, umyślność jego działania i ewentualną postać zamiaru, a także udział innych osób i ich rolę w zarzucanym oskarżonemu czynie, czyli ustalenie wszelkich istotnych okoliczności popełnionego czynu, co uniemożliwiło dokonanie prawdziwych ustaleń faktycznych

b) brak wszechstronnej analizy zgromadzonego materiału dowodowego, w tym w szczególności wyjaśnień oskarżonego, a także dowodów wskazujących na okoliczności kształtujące świadomość prawną oskarżonego co do przestępności podejmowanych przez niego działań tj. zamieszczanych zdjęć i gier z udziałem Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego.

c) całkowicie dowolną, a nie swobodną ocenę dowodów, w szczególności orzeczeń sądów i organów oraz innych dowodów kształtujących świadomość prawną oskarżonego, w sposób sprzeczny z zasadami prawidłowego rozumowania, wskazaniem wiedzy i doświadczenia życiowego, co nie mieści się w granicach swobodnej oceny Sądu, a co skutkowało przyjęciem, iż oskarżony miał zamiar znieważenia Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego, co było podyktowane koniunkturalizmem i miało być źródłem łatwego zarobkowania poprzez przyciągnięcie reklamodawców

d) rozstrzygnięcie wszelkich licznie pojawiających się w sprawie wątpliwości na niekorzyść oskarżonego, podczas gdy z przepisów postępowania karnego wynika wprost przeciwny obowiązek.

2) Błędy w ustaleniach faktycznych mające istotny wpływ na treść orzeczenia, poprzez;

a) nieuzasadnione przyjęcie, że oskarżony dokonał znieważenia Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego poprzez zamieszczanie na stronie internetowej(...) zdjęć i gier komputerowych podczas gdy zamieszczane publikacje nie uchybiały godności urzędu Prezydenta RP, a były jedynie rodzajem krytyki i dopuszczalnych prawem żartów z głowy państwa.

b) nieuzasadnione przyjęcie, że oskarżony dokonał publicznego znieważenia głowy państwa poprzez zamieszczenie gier (...)i (...), podczas gdy gry te zawierały stosowne ostrzeżenie, a nadto wymagały zainstalowania na komputerze użytkownika, który wcześniej o ich treści był informowany.

c) bezpodstawne przyjęcie, iż oskarżony miał zamiar znieważenia Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego podczas, co jednoznacznie wynika z materiału dowodowego, oskarżony podejmował działania mające uniemożliwić uznanie jego zachowania jako zniewagę Prezydenta RP.

d) nieuzasadnione przyjęcie, wbrew istniejącym dowodom, iż oskarżony dokonał przerobienia legitymacji studenckiej (...), czym wyczerpał dyspozycje przepisu art. 270 § 1 kk, podczas gdy zgromadzony w sprawie materiał dowodowy jednoznacznie wskazuje, iż oskarżony ani nie podrobił ani nie przerobił legitymacji szkolnej, a jedynie posłużył się dokumentem należącym do innej osoby przy czym dokument ten nie stwierdzał jej tożsamości.

3) Rażąco niewspółmierność wymierzonej oskarżonemu kary, podczas gdy okoliczności popełnienia przez oskarżonego zarzucanych czynów, negatywne skutki zachowania i właściwości osobiste oskarżonego, a także motywacja działania nie uzasadniają wymierzenia kary w orzeczonej przez Sąd wysokości, a przemawiają wręcz za wymierzeniem kary w znacznie mniejszym rozmiarze.

Podnosząc powyższe zarzuty, w oparciu o art. 427 § 1 kpk w zw. z art. 437 § 1 i 2 kpk, obrońca wniósł o:

1) zmianę zaskarżonego wyroku w części poprzez uniewinnienie oskarżonego R. F. od zarzutów popełnienia przestępstwa o których mowa w pkt II i III,

2) zmianę wyroku w pkt IV poprzez znaczne złagodzenia kary ograniczenia wolności i wymierzenie kary 6 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym,

ewentualnie wniósł o:

3) uchylenie zaskarżonego wyroku w części dotyczącej pkt II i III umorzenie postępowania z uwagi na znikomą społeczność czynu,

4) uchylenie zaskarżonego wyroku w części dotyczącej pkt II i umorzenie postępowania z uwagi na brak znamion czynu zabronionego,

5) uchylenie zaskarżonego wyroku w części dotyczącej pkt II i umorzenie postępowania z uwagi na błąd sprawcy co do okoliczności stanowiących znamię czynu zabronionego,

względnie o:

6) uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Piotrkowie Trybunalskim (apelacja k. 1093-1107).

Prokurator zaskarżył powyższy wyrok w całości na niekorzyść oskarżonego R. F., co do czynu opisanego w punkcie 1 zaskarżonego wyroku oraz na niekorzyść oskarżonego w części dotyczącej orzeczenia o karze tak, co do kar jednostkowych, jak i kary łącznej w zakresie czynów z punktów 2, 3, 4 zaskarżonego wyroku i zarzucił:

- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na jego treść, a polegający na dojsciu do rozstrzygającego w sprawie wniosku, że pliki publikowane w sieci Internet na stronie (...) oznaczone jako (...)oraz (...)przedstawiające odpowiednio wizerunek Bronisława Komorowskiego w sytuacji, kiedy przystawia on wiertarkę do swojej skroni oraz wizerunek (...)ubranego w szlafrok i wiszącego w szafie ubraniowej wyrażając ogólną intencję ośmieszenia (...), negatywny do niego stosunek i lekceważenie, nie są zarazem na tyle czytelne, by w rodzimym kręgu kulturowym budzić jednoznacznie negatywne skojarzenia i treści, jak też, aby w obiektywnym odbiorze mogły uchodzić za obelgę czy potwarz oraz, że stanowią one kolejny element publicznej dyskusji o polityce i jej przedstawicielach, co w konsekwencji doprowadziło do uznania przez Sąd I instancji, że oskarżony R. F. nie dopuścił się zarzucanego mu w punkcie I aktu oskarżenia przestępstwa, podczas gdy prawidłowa ocena treści i wymowy wizerunków prezentowanych w rzeczonych plikach dokonana w oparciu o zasady logicznego rozumowania z uwzględnieniem norm kulturowych powszechnie akceptowanych w społeczeństwie prowadzi do wniosku, że ich treść jako wyrażające lekceważenie i pogardę, a przy tym ośmieszająca i nie mająca żadnego odniesienia do aktywności publicznej (...)znieważa konstytucyjny organ RP Marszałka Sejmu,
- rażąco niewspółmierność kary w odniesieniu tak do kar jednostkowych wymierzonych oskarżonemu (...) R. F. za przestępstwa z punktów 2, 3, 4 zaskarżonego wyroku w wymiarze po 10 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin, jak też kary łącznej za te przestępstwa w wymiarze 1 roku i 3 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 40 godzin w stosunku miesięcznym, wynikającą z niedostatecznego uwzględniania przez Sąd instancji ustalonego w sposób prawidłowy katalogu okoliczności obciążających oskarżonego i mających wpływ na wymiar kary w szczególności w postaci znacznego stopnia zawinienia, znacznego stopnia społecznej szkodliwości wszystkich przypisanych oskarżonemu czynów, negatywnej oceny motywów i pobudek działania oskarżonego, okoliczności związanych ze sposobem życia oskarżonego przed popełnieniem przestępstwa, jak też zachowania po popełnieniu przestępstwa w szczególności z art. 135 § 2 k.k., a także nie przydania należytej wagi faktowi dwukrotnej uprzedniej karalności oskarżonego, w tym skazania za popełnione uprzednio przestępstwa na karę ograniczenia wolności oraz następnie na karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania oraz popełnieniu przestępstw za które

został skazany przez Sąd I instancji w okresie próby wyznaczonej poprzednim wyrokiem skazującym, a nadania zbyt dużej wagi społecznemu odbiorowi kary wymierzonej oskarżonemu w kontekście kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa, co w efekcie sprawi, że orzeczone wobec R. F. przez Sąd I instancji kary jednostkowe ograniczenia wolności, jak też kara łączna nie zrealizują funkcji jakie ustawodawca wiąże z sankcjami karnymi przewidzianymi za przestępstwa, których dopuścił się oskarżony przede wszystkim w zakresie sprawiedliwości, jak też prewencji indywidualnej oraz generalnej.

Podnosząc powyższe zarzuty i opierając się na przepisach art. 427 § 1 k.p.k., art. 437 § 1 prokurator wniósł o:

- uchylenie zaskarżonego wyroku w zakresie czynu z punktu 1 i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Piotrkowie Trybunalskim III Wydział Karny,
- uchylenie orzeczenia o karze łącznej oraz w zakresie kar jednostkowych wymierzonych oskarżonemu R. F. za czyny z punktów 2, 3, 4 zaskarżonego wyroku i wymierzenie oskarżonemu kar jednostkowych w wymiarze za czyn z punktu 2 zaskarżonego wyroku 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności, za czyn z punktu 3 zaskarżonego wyroku 1 roku pozbawienia wolności, za czyn z punktu 4 zaskarżonego wyroku 1 roku pozbawienia wolności oraz wymierzenie kary łącznej w wymiarze 1 roku i 5 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby lat 5, oddanie oskarżonego w okresie próby pod dozór kuratora sądowego oraz wymierzenie grzywny w wymiarze 200 stawek dziennych przy przyjęciu stawki w kwocie 25 złotych (apelacja k. 1080-1090).

Z powyższego wynika, iż wyrok uprawomocnił się co do czynu zarzuczonego oskarżonemu w pkt V.

Wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Łodzi, z dnia 17 stycznia 2013 roku, w sprawie sygn. akt II AKa 273/12:

na podstawie art. 437 kpk, art. 438 pkt 3 kpk i art. 624 §1 kpk oraz art. 632 kpk

1) zmieniono zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

-.

- uchylono orzeczenie o karze łącznej,
- wyeliminowano z opisu czynu przypisanego w pkt 2 opublikowanie na stronie internetowej plików o nazwie (...)i (...)i na podstawie art. 1 §2 kk w związku z art. 17 §1 pkt 3 kpk postępowanie umorzono, koszty procesu w tym zakresie przejmując na rachunek Skarbu Państwa,
- obniżono karę ograniczenia wolności orzeczoną za czyn przypisany w pkt 3 do 6 (sześciu) miesięcy;

5) utrzymano w mocy zaskarżony wyrok w pozostałej części, uznając apelację prokuratora za oczywiście bezzasadną;

6) na podstawie art. 85 kk i art. 86 §1 i 3 kk orzeczono jedną karę łączną za czyny przypisane w pkt 3 i 4 i wymierzono oskarżonemu 1 (jeden) rok ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 (trzydziestu) godzin w stosunku miesięcznym;

7) zwolniono oskarżonego od kosztów związanych z postępowaniem odwoławczym (wyrok k. 1129).

Wniosek o sporządzenie uzasadnienia wyroku złożył prokurator (k. 1130).

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja obrońcy oskarżonego okazała się częściowo uzasadniona, natomiast apelacja prokuratora z uwagi na użytą argumentację, częściowy brak odniesienia się do pisemnych motywów zaskarżonego orzeczenia uznana została za oczywiście bezzasadną.

Z uwagi na powyższe, w pierwszej kolejności omówione zostaną argumenty przemawiające za częściowym uwzględnieniem apelacji obrońcy oskarżonego, a następnie wyjaśnione okoliczności, które nie pozwalały na uznanie zasadności środka zaskarżenia wywiedzonego przez prokuratora.

Charakter zarzucanych i przypisanych oskarżonemu czynów wymaga odrębnego ustosunkowania się do czynów z pkt I i II oraz czynów z pkt III i IV.

W stosunku do przestępstw wypełniających dyspozycję art. 226 §1 kk oraz art. 13 §2 kk podnieść należy, że przestępstwo zniewagi musi być interpretowane jednolicie zarówno na gruncie cytowanych przepisów, jak i art. 216 kk. W rozważaniach nie można pominąć, iż problematyka odpowiedzialności za przestępstwo zniewagi na gruncie obowiązującego kodeksu karnego rodzi szereg wątpliwości. Dostrzega się, że takie samo zachowanie w zależności od podmiotu zniewagi rodzi odpowiedzialność na gruncie różnych przepisów prawa. Podkreśla się nieracjonalność takiego rozwiązania, zwłaszcza w kontekście normy określonej w art. 135 §2 kk, bowiem brak takiego unormowania i tak pociągałby odpowiedzialność sprawcy takiego czynu, pomijając przepis ogólny określony w art. 216 kk, na zasadzie określonej w art. 226 §1 kk, z uwagi na to, że Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej także jest organem konstytucyjnym.

Pojawiły się wątpliwości co do zgodności z konstytucją art. 135 §2 kk.

W tym zakresie wypowiedział się Trybunał Konstytucyjny i wyrokiem z dnia 6 lipca 2011 roku, w sprawie sygn. akt P 12/2009/OTK-A2011/6/51 orzekł o konstytucyjności tego przepisu.

Sama ustawa karna nie zawiera definicji legalnej pojęcia „zniewagi”, tym niemniej, zarówno doktryna jak i orzecznictwo dopracowały się spójnej jego wykładni. W uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia Sąd Okręgowy właściwie interpretuje to pojęcie i cytując orzecznictwo sądów powszechnych, Sądu Najwyższego oraz poglądy doktryny wskazuje jakie realne zachowania uznane mogą być za znieważające (k. 23-26).

Sąd Apelacyjny w pełni akceptuje wyrażone tam poglądy. Podkreślono formalny charakter tego przestępstwa oraz konieczność dokonywania ocen w oparciu o kryteria o charakterze obiektywnym, przy czym zachodzi konieczność uwzględnienia powszechnie akceptowanych ocen etycznych i utrwalonego kulturowo obyczaju. Sąd Okręgowy dostrzegł i w tym zakresie także odwołał się do istniejącego orzecznictwa i poglądów doktryny, pewną odmienność związaną z osobami działającymi publicznie, w tym zwłaszcza politykami. Podkreślił, iż w wypadku polityka nie każde zachowanie naruszające pewne standardy kultury, obyczaju, przyzwoitości może być utożsamiane ze znieważeniem. Aby tak się stało znieważenie musi osiągnąć taki stopień pogardy, którego nie da się usprawiedliwić i stanowi nieracjonalizowany, złośliwy atak osobisty.

W oparciu o powyższe kryteria dokonano ocen i uniewinniono oskarżonego R. F. od dokonania czynu zarzucanego w pkt I, zaś uznano sprawstwo, winę i wymierzono karę za czyn zarzucany w pkt II.

Dokonana analiza jest prawidłowa i wyrażone poglądy znalazły odpowiedni wyraz w pisemnym środku odwoławczym. Obrońca oskarżonego w zakresie czynu przypisanego w pkt II sformułował zarzuty obrazy przepisów postępowania oraz błędnych ustaleń faktycznych mających wpływ na treść orzeczenia. Są to zarzuty niezasadne.

W szczególności niezasadnym jest zarzut braku należytej oceny dowodów, ich pominięcia i pozbawienia prawa do obrony oskarżonego przez oddalenie złożonych wniosków dowodowych. Podnieść należy, iż Sąd Okręgowy dokonał ustaleń zgodnych ze złożonymi wnioskami, bowiem nie ustalił żadnej okoliczności w sposób sprzeczny z wnioskowanymi tezami dowodowymi. Wydane decyzje znalazły więc pełne oparcie w treści art. 170 §1 pkt 2 kpk i brak jest podstaw do ich kwestionowania.

Brak jest także podstaw do uznania, iż dokonane ustalenia oraz oceny wykraczały poza granice zakreślone treścią art. 7 kpk, bowiem z pisemnych motywów zaskarżonego orzeczenia wynika jasno stanowisko sądu I instancji. W ocenie Sądu Apelacyjnego ze stanowiskiem tym należy się częściowo zgodzić.

Materiał dowodowy, będący podstawą dokonania ustaleń i ocen miał charakter dowodów utrwalonych na stronie internetowej (...)i dotyczył wymienionych w opisie czynu zdjęć oraz dwóch gier komputerowych o nazwie (...)oraz (...).

O ile w pełni należy zaakceptować te wywody i oceny Sądu Okręgowego, które dotyczą wymienionych w zarzucie zdjęć, bowiem odwołując się do cytowanego w uzasadnieniu orzecznictwa, w tym orzecznictwa strasburskiego, zasadnie uznano je za złośliwy atak o charakterze osobistym, mający charakter znieważający (k. 33), to nie można uznać, iż charakter taki mają gry komputerowe.

Sam sąd I instancji w uzasadnieniu orzeczenia tego charakteru nie wykazuje, podnosi natomiast takie okoliczności, które wskazują na stymulację agresji w cyberprzestrzeni. Pomija przy tym dość ważną okoliczność, do której można odwołać się w kategoriach notoryjności powszechnej, a mianowicie dużej ilości tego rodzaju gier w internecie, które w różnych odmianach funkcjonują w tej sieci od lat i często są to te same gry, lecz występują w nich wizerunki innych osób. Najczęściej podmiotami tych gier są osoby aktualnie wykonujące swoje funkcje polityczne. Takie gry dotyczyły także poprzednio urzędującego Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, ale także głów państw innych krajów i wbrew sugestiom zawartym w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia nie stwierdzono, aby agresja, o której mowa, nie tylko wprowadzała niebezpieczeństwo dla nich osobiście, ale także aby istnienie tego rodzaju gier powodowało konieczność reakcji organów państwowych. Ponadto przy powszechności tego rodzaju gier w internecie oskarżony mógł przypuszczać, że tego rodzaju działalność w internecie jest działalnością dozwoloną.

Z tych też powodów należało przyznać częściową rację zarzutowi apelacyjnemu i dlatego wyeliminowano z opisu czynu jako postać sprawczą przypisanego przestępstwa pliki odnoszące się do omawianych gier.

Brak było natomiast podstaw do uwzględnienia zawartego we wniosku postulatu, aby uznać, że oskarżony działał w warunkach błędu co do okoliczności stanowiących znamię czynu zabronionego. Wynika to wprost z opublikowanych zdjęć i deklaracji samego oskarżonego. Sąd Okręgowy dokonał tu precyzyjnych ustaleń i ocen, wskazał zakreśloną granicę i kryteria jej przyjęcia, co znalazło chociażby wyraz w uniewinnieniu oskarżonego od I z zarzucanych mu czynów, a czyn ten dotyczył tożsamychności sprawczych.

Należy natomiast zgodzić się z tym postulatem zawartym w apelacji obrońcy oskarżonego, w którym wnioskuje ona umorzenie postępowania z uwagi na znikomą szkodliwość społeczną czynu. Wymierzenie kary za przypisany oskarżonemu czyn, w ocenie sądu apelacyjnego, nie jest zasadne. O ile zgodzić należy się z uznaniem sprawstwa i winy oskarżonego, faktem, iż tego rodzaju działalność przekroczyła granice satyry i miała charakter znieważający, to przy reakcji prawnej na tego rodzaju zachowanie, należało mieć na uwadze, iż dotyczyło ono 3 zdjęć mających taki charakter, z wielu innych zamieszczonych na stronie administrowanej przez oskarżonego. Należało także, oprócz uwzględnienia „zasady grubej skóry” odnoszącej się do polityków, uwzględnić także, że wymierzanie kary za tego rodzaju czynu może wywołać tzw. „skutek mrożący” i powstrzymywać przed jakąkolwiek działalnością satyryczną w stosunku do polityków, w tym głów państw, w przyszłości. Należało mieć też na uwadze, że praktycznie codziennie, nie tylko w internecie, ale także w czasopiśmie i to nie mających charakteru satyrycznego, publikowane są obrazki z udziałem głowy państwa, mające ten charakter.

Nie należało także pomijać i tego, że przecież oskarżony nie był twórcą tych obrazów i funkcjonowały one już wcześniej w sieci i twórcy tych fotomontaży nie zostali pociągnięci do odpowiedzialności karnej za ich stworzenie.

Ponadto na podmiotową stronę znikomości szkodliwości czynu wskazuje także i to, że powszechność tego rodzaju publikacji w internecie, zarówno wcześniej jak i obecnie, ma wpływ na mniejszy stopień zawinienia oskarżonego.

Nie można także pominąć, na tym etapie ocen, stanowiska samego pokrzywdzonego. Prezydent Bronisław Komorowski, w publicznych wypowiedziach, dystansował się do akcji ABW stwierdzając, że nie miał z nią nic wspólnego. Podkreślił, że potrafi z dystansem i autoironią podchodzić do satyrycznych materiałów, także na swój temat. Przedstawiciel Kancelarii Prezydenta minister prof. T. N. także stwierdził, iż prezydent nie potrzebuje tego rodzaju obrony, odmawiając skomentowania wydanego w pierwszej instancji wyroku. Podkreślił, iż autorytet

prezydenta wynika, nie z przepisów prawa, ochrony prawno-karnej, lecz zbudowany jest na zaufaniu ponad 70 procent obywateli.

Z powyższych względów, należało więc umorzyć postępowanie z uwagi na znikomą szkodliwość czynu przypisanego oskarżonemu.

W ocenie sądu apelacyjnego, powyższe argumenty wskazują także i na to, że nawet mając na uwadze zarzucane oskarżonemu czyny, postępowanie karne winno taką decyzją zakończyć się już na etapie postępowania przygotowawczego.

Niezasadny jest natomiast zarzut nieuzasadnionego przyjęcia, wbrew istniejącym dowodom, że oskarżony dokonał przerobienia legitymacji studenckiej (...), opisany w pkt III.

Zarzut ten ma charakter bezzasadny, bowiem skarżący nie kwestionuje dokonanych ustaleń faktycznych, a więc sposobu powstania przedmiotowej legitymacji. Ważność legitymacji studenckiej oskarżonego upłynęła. Oskarżony na użytek umowy zlecenia zawartej w dniu 4 sierpnia 2008 roku w kontekście obowiązku ubezpieczeniowego wykonał skany dwóch różnych legitymacji studenckich, jednej zawierającej jego dane osobowe oraz drugiej należącej do innej osoby i opatrzonej hologramami stwierdzającymi jej ważność i tak powstały skan przesłał zleceniodawcy.

Jest zatem oczywistym, że w ten sposób powstał fałszywy dokument funkcjonujący w obrocie prawnym i dlatego uznanie sprawstwa i winy oskarżonego zostało udowodnione w stopniu oczywistym.

W aspekcie zarzutu rażącej niewspółmierności kary zarzut apelacyjny został uwzględniony częściowo. Sąd Apelacyjny zaakceptował wymiar kar jednostkowych za przypisane oskarżonemu czyny w pkt 3 i 4 (zarzut III-IV) wyroku, a także wybór zasady przy orzekaniu kary łącznej.

Jej inny wymiar wynika z faktu konieczności nowego określenia jej wysokości na skutek umorzenia postępowania w zakresie czynu zarzucanego w pkt II.

Jednocześnie uznano, że przy określeniu wymiaru obowiązku wykonywania nieodpłatnej dozorowanej pracy na cele społeczne należy określić taką ich wysokość, jak przy wymiarze kar jednostkowych.

Apelacja prokuratora uznana została za oczywiście bezzasadną.

Skarży ona wydane rozstrzygnięcie w zakresie uniewinnienia za pierwszy z zarzucanych oskarżonemu czynów, zaś co do pozostałych przypisanych oskarżonemu czynów zarzuty oparte są na przesłance określonej w art. 438 pkt 4 kpk.

W zakresie pierwszego zarzutu, w dużej części argumentacja Sądu Apelacyjnego podana została we wstępnej części motywacyjnej uzasadnienia oraz w tej, w której sąd odnosił się do apelacji obrońcy oskarżonego związanej z zarzutami co do czynu przypisanego w pkt 2 wyroku.

Zbędny jest ponowne jej przytaczanie. Sąd Apelacyjny podzielił ocenę sądu I instancji, że dwa zdjęcia opisane w zarzucanym czynie nie przekraczały granicy, w której w parciu o wyżej podane kryteria, uznać należałoby, że miały one charakter znieważający. Wprawdzie skarżący w sposób dość obszerny dokonuje własnej oceny i interpretacji przedmiotowych zdjęć, uznając iż „godzą one w urzędnika państwowego z ogromną siłą” i mają zadanie całkowicie go zdyskredytować w oczach osób, które zapoznałyby się ze zdjęciami i że dokonują nieuprawnionych ocen, to w żaden sposób nie odniósł się do tej argumentacji Sądu Okręgowego, w której dokonał on porównania tych zdjęć do innych zamieszczonych na stronie administrowanej przez oskarżonego i wykazał, że trudno zrozumieć kryteria, na których prokurator oparł swoje przekonanie, że właśnie zdjęcia zawarte w (...) i (...) zawierają treści, które na tyle drastycznie uderzają w cześć i godność Bronisława Komorowskiego, aby potraktować je jako znieważenie. Tak skonstruowany zarzut ma więc nie podlegający uwzględnieniu charakter polemiczny i odzwierciedla indywidualne poglądy autora apelacji.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego nie można dopuścić do sytuacji, w której decyzja czy i kogo i w jakim zakresie ukarać w takich sprawach, leżała będzie w gestii organów ścigania, wybierających osoby, wobec których toczyć się będzie postępowanie, przy jednoczesnym pozostawieniu innych osób dopuszczających się takich czynów (w tym twórców fotomontaży), czy dokonujących dowolnego wyboru podstaw do tego typu zarzutów. W zakresie tego czynu aktualne pozostają wcześniejsze wywody Sądu Apelacyjnego co do zasadności i celowości tego typu działań.

Brak też podstaw do uwzględnienia tej części apelacji, która odnosi się do rażącej niewspółmierności orzeczonych wobec oskarżonego kar, zarówno jednostkowych jak i kary łącznej.

Skarżący w zarzucie jaki i w uzasadnieniu posługuje się ogólnikami. Sam w istocie potwierdza, iż sąd I instancji prawidłowo ustalił wszystkie okoliczności istotne z punktu widzenia wymiaru kar, uznając jedynie że nie wziął ich pod uwagę w „należytych stopniu”.

Brak wykazania pominięcia istotnej z punktu widzenia wymiaru kar okoliczności, wskazuje iż - wbrew twierdzeniom skarżącego - ustalenia i oceny Sądu Okręgowego nie przekroczyły granic określonych treścią art. 7 kpk, zaś orzeczone kary w pełni respektują dyrektywy wymiaru kar, o których mowa w art. 53 kk.

Z tych też względów orzeczono jak w sentencji wyroku.

ła